

Apie projektą

Socialinis projektas „Nebūk naivus kelyje“ informuoja jaunimą apie pavojus, tykančius keliaujant su nepažįstamais žmonėmis jų transporto priemonėmis.

Aklai pasikliauti internete esančiais pasiūlymais vykti kartu į norimą miestą yra neapgalvotas sprendimas, kuris vis dažniau turi liūdnas pasėkmes.

Gana aukų! Laikas keisti kelionių įpročius ir tapti atsakingais ne tik už save, bet ir už kitus. Liūdni įvykiai - tai ne tik sensacija, bet ir pamokos ateičiai.

Mielas jaunime, prisijunk prie projekto!

Atsimink:

- *Graži mašina - ne žaisliukas, o už vairo sėdintis vyrukas - ne visuomet gerasis princas.*
- *Nesižavėk internete skelbiamais pasiūlymais pavežėti.*
- *Venk interneto „šaunuolių“, kurie siūlo Tave už mažą atlygį pavežti. Juk gyvybė svarbesnė...*

Mūsų tikslai:

1. Šviečiamoji veikla (paskaitos, viktorinos, teminės stovyklos, lektoriumai);
2. Prevencinės veiklos apie nusikaltimus kelyje organizavimas. Rizikos faktorių ir pavojingų zonų tyrimas, nesaugaus keliavimo priežasčių aiškinimasis. Apibendrinti tyrimų rezultatai, išvados ir rekomendacijos pateikiamos valdžios atstovams, įstaigoms ir organizacijoms pagal kompetenciją;
3. Jaunimo įtraukimas į savanorišką prevencinę veiklą, siekiant atsakingo ir saugaus keliavimo. Plečiama jaunimo saviraiška, tobulinami viešųjų ryšių, informacinių produktų ir reklamos kūrimo įgūdžiai
4. Psichologinės pagalbos nukentėjusiems kelyje ir aukų artimiesiems organizavimas.
5. Pagalbos šeimoms, patyrusioms netektis, organizavimas.

Saugus keliavimo būdas

Kokių atsargumo priemonių reikia laikytis keliaujant su nepažįstamu asmeniu?

1. Jeigu yra galimybė, patartina prieš kelionę patiemis šiek tiek pabendrauti su vairuotoju.
2. Peržvelgti to žmogaus socialinio tinklo profilį, susirinkti kuo daugiau informacijos apie jį, esant įtarimams, paklausti kitų žmonių, kurie yra važiavę su juo, ar jis nepavojingas.
3. Apie kelionę informuoti artimuosius, pasakyti, koks automobilio modelis, spalva, valstybinis numeris, kelionės tikslas ir t.t.
4. Įsėdęs į automobilį, patikrink, ar durys neužrakinamos automatiškai. Vairuotojas gali būti įjungęs automatinį durų užraktą ir tuomet jas atidaryti įmanoma tik iš lauko pusės. Suvaidink, kad blogai uždarei duris ir jas patikrink.
5. Jeigu netoli yra pašalinių žmonių ar namų, vos tik įsėdęs, gali jiems pamuojuoti ir apsimesti, kad atsisveikini. Vairuotojas manys, kad Tavo draugai žino į kokį automobilį įlipai.
6. Užpuolimo metu praverčia ir ašarinis dujų balionėlis... Na, dėl visa ko. Tačiau jeigu važiuoji užsienyje, išsiaiškink, ar šios priemonės nedraudžia įstatymai (kai kuriose valstybėse tai draudžiama)
7. Jeigu kelionė ilga, o vairuotojas siūlo pailsėti ir numigti kartu, nesutik. Pareišk, kad vykti pas draugą ir ten išsimiegosite. Jeigu jis vis tiek sustos ir teigs, kad reikia pailsėti, išlipk ir stabdyk kitą automobilį.
8. Jeigu jautiesi nesaugiai, jauti, kad kažkas negerai, pasakyk vairuotojui, kad Tau bloga ir paprašyk, jog sustotų. Jis, žinoma, taip ir padarys, nes nenorės, kad tai atsitiktų jo automobilyje. Vos tik sustojus, eik kuo toliau nuo vairuotojo ir pasakyk jam, kad kelionės nebetęsi.
9. Pastebėjęs, kad vairuotojas elgiasi keistai, važiuoja visiškai ne ta kryptimi, reikia mėginti rašyti trumpąją žinutę ar paskambinti bendruoju pagalbos telefonu 112.
10. Dėl visa ko, visada turėk su savimi tualetinio popieriaus ritinėlį ar vienkartinį nosinaičių ir žiebtuvėlį. Vairuotojui atsisakius sustoti, uždek tualetinį popierių ar nosinaites ir mesk ant galinių sėdynių. Dūmai ir ugnis privers vairuotoją sustoti, o visa tai, be abejo, atkreips pravažiuojančių automobilių vairuotojų bei keleivių dėmesį.
11. Kad ir kas benutiktų, stenkis išlikti ramus ir pasitikintis savimi. Neleisk panikai Tavęs užvaldyti.

Štai ką pataria bendrasis pagalbos centras:

1. Prieš kelionę įsitikinti, ar įkrautas judriojo ryšio telefono akumuliatorius - esant būtinumui susisiekti su artimaisiais, draugais ar išsikviesti pagalbą.
2. Prieš įsėdant į transporto priemonę, įsidėmėti ar užsirašyti jos modelį, markę, valstybinį numerį ir spalvą - esant būtinumui policija galėtų lengviau ir greičiau susirasti transporto priemonę.
3. Atsisėsti į transporto priemonę ant galinės sėdynės, kuo toliau nuo vairuotojo, kad būtų galima stebėti jo veiksmus.
4. Važiuojant nuolat stebėti aplinką t.y. kelio ženklus (pvz. miesto, kaimo pavadinimus, nuorodas ir pan.), stulpelius žyminčius kilometrus, objektus (pvz. vandens bokštus ir pan.) ir t.t. - esant būtinumui galėsi nurodyti kuo tikslesnę važiavimo arba sustojimo vietą, kad prireikus tarnybos galėtų reaguoti kuo skubiau.
5. Apie tokį vykimą pranešti artimajam arba draugui ir įsėdus į transporto priemonę nusiųsti jms SMS žinutę apie šios transporto priemonės duomenis (modelį, markę, valstybinį numerį, spalvą) ir nuolat SMS žinute informuoti jį apie važiavimo kryptį - esant būtinumui jis galėtų žinoti kuo tikslesnę vykstančio asmens vietą kviečiant pagalbos tarnybas.
6. Vairuotojui nusukus nuo kelio ar jam pradėjus elgtis neadekvačiai (įtartinai), pareikalauti jo sustoti ir išleisti jus. Jeigu važiuojant, pastebima, kad užblokuotos (užrakintos) transporto priemonės durelės, kad būtų galima išlipti, o vairuotojui nereaguojant į prašymą sustoti ir išleisti, reikia pabandyti išdaužti stiklą arba kitaip atkreipti pravažiuojančių kitų transporto priemonių vairuotojų dėmesį.
7. Socialinio projekto „Nebūk naivus kelyje“ rengėjai primena, kad pats veiksmingiausias ir greičiausias būdas išsikviesti į įvykio vietą atitinkamas pagalbos tarnybas - pagalbos reikiančiam pranešėjui skambinant bendruoju pagalbos telefono numeriu 112, kadangi centre įdiegta skambinančiojo vietos nustatymo sistema, kuri veikia skambinant iš stacionarių ir mobiliųjų (su SIM kortelėmis ir be SIM kortelių) ryšio priemonių.
8. Tačiau mobiliojo ryšio operatorių skambinančiojo vietos nustatymo sistemų tikslumas svyruoja nuo 100 iki 700 metrų miesto teritorijoje ir nuo 5 iki 30 kilometrų užmiestyje, todėl automatinis vietos nustatymas yra naudojamas tik kaip pirminio lygmens vietos nustatymo priemonė, kai skambinantysis nežino miesto ar rajono.
9. Todėl priimant pagalbos prašymą pagrindinis įvykio vietos nustatymas yra, kaip buvo aukščiau minėta, kuo tikslesnė skambinančiojo nurodyta vieta ir informacija, padedanti kuo greičiau nustatyti įvykio vietą arba nukentėjusįjį asmenį, kas turi didelę reikšmę atitinkamų pagalbos tarnybų padėjimas nukentėjusiajam asmeniui įvykio vietoje. Kuo tikslesnė nurodyta įvykio vieta, tuo lengviau ir greičiau bus surastas nukentėjęsysis, kuriam bus suteikta reikalinga pagalba.
10. Pagalbos prašymas centre priimamas ir tada, kai gresia pavojus sveikatai arba gyvybei, todėl rekomenduotina nelaukti ir bendruoju pagalbos telefono numeriu 112 kreiptis tik pamačius nepažįstamojo vairuotojo įtartinus veiksmus (pvz. nuo autostrados pasuko į žvyrkelio kelią, pasuko į mišką, sakydamas, kad taip greičiau atvyksite į reikiamą vietą, pradėjo neadekvačiai elgtis ir kalbėti įtartinomis temomis ir pan.), neatsižvelgiant į tai, kad atvykus policijai, nepasitvirtins įtarimai dėl nepažįstamo vairuotojo.

Įspėjame, kad savo labai būtina ir privaloma visiems be išimties į savo mobilaus telefono adresų knygutę įsivesti bendrojo pagalbos centro (BPC) telefono Nr - 112.

Baimės streso atveju šį numerį daugelis pamiršta. Jei jis įrašytas į adresų knygutę mobiliajame telefone, tikimybė išsikviesti pagalbą yra žymiai didesnė. Tai gali patvirtinti daugelis ekstremalias situacijas patyrę žmonių. Žmonės, gresiant nelaimei, sutrinka dėl amžiaus savybių, išgąščio ir kitų priežasčių.

Atlikto tyrimo rezultatai rodo, kad 95 procentai Lietuvos gyventojų nerimtai žiuri į šią savisaugos priemonę. Priežastys labai banalios: nuo „kam to reikia“ iki „aš viską žinau“. Bet ar tikrai?

Lietuvoje pastaruoju metu kas savaitę dingsta žmonės. Daugiausia nukenčia jauni, nes jie yra mobiliausi. Todėl ši asmeninė nelaimių prevencija, įsivedant BPC telefono numerį 112 yra gyvybiškai svarbi ir būtina.

Visi, kurie naiviai į tai žiūrėjo, pernelyg pasitikėjo savimi, nelaimei ištikus, užmiršo net savo vardą ir kur yra. Visi jie pripažino, kad neįrašyti pagalbos telefono į adresų knygutę yra klaida.

Nuoširdžiai linkime saugių ir malonių kelionių.

Reali istorija:

Niekada nekeliaučiau pakeleivinga mašina

Televizija, internetas, laikraščiai mirga nuo baisių nusikaltimų, kuriuos padaro jauni vyrai, o jų aukomis tampa jaunos, gražios, savimi pasitikinčios merginos. Kelių maniakai buvo žinomi nuo seniausių laikų, internete pilna informacijos apie tokio pobūdžio žudikus. Man kyla tik vienas klausimas: kodėl? už ką? Į šiuos klausimus atsakyti be galo sunku. Visą Lietuvą visai neseniai sukrėtė vienas baisus įvykis, kai buvo išžaginta ir pasmaugta jauna mergina, keliavusi pakeleivinga mašina. Ši istorija sukrėtė ir palietė kiekvieną iš mūsų, ypač tuos, kurie keliauja pakeleivingomis mašinomis.

Šis įvykis palietė ir mane. Aš esu socialinio darbo antro kurso studentė, studijuoju tame pačiame mieste, kuriame ir gyvenu. Niekada nesu keliavusi pakeleivingomis mašinomis ir tikrai niekada gyvenime nedaryčiau to. Turbūt todėl, kad turiu savisaugos instinktą. Nesuprantu tų merginų, kurios keliauja tokiu būdu. Manau, kad šiandien toks keliavimo būdas yra labai madingas, tai lyg paskutinis mados klyksmas. Labai norėčiau, kad jaunimas atkreiptų dėmesį į tokius šurpius įvykius ir mestų įprotį keliauti tokiu būdu. Kalbėjom su draugėmis apie šį žiaurų įvykį ir buvau pakraupusi, kai sužinojau, jog visai neseniai po šio įvykio mano draugė Facebook grupėje susirado nepažįstamą asmenį ir su juo keliavo namo. Aš jos klausiau, kodėl tu taip darai? Ji pasakė nežinau, juk čia nieko blogo, be to - taip keliauti žymiai pigiau, greičiau ir patogiau. Galima padaryti išvadą, kad jaunos merginos, nenorėdamos išleisti daug pinigų, renkasi pigesnę kelionės variantą, aukoja savo gyvybę dėl pinigų. Man tai protu nesuvokiamas pasirinkimas. Manau, kad reikėtų uždrausti kurti tokias grupes, skelbimus, kuriuose siūloma pavežėti, nes manau, kad juo toliau, tuo daugiau bus tokių šurpių nelaimių. Aš nekeliaučiau tokiu būdu dėl daugelio priežasčių, pirmiausia tai nesaugu, neatsakinga, neapgalvota, tavo gyvybei gresia realus pavojus. Vien matant tokius įvykius paširpsta oda ir dingsta noras keliauti tokiu būdu. Gaila, tačiau taip nėra, merginos ir toliau keliauja ir rizikuoja savo gyvybe, nuoširdžiai tikiu, kad ši problema nebebus tokia didelė, kai jaunimas bus šviečiamas ir bus naudojamos įvairios prevencinės programos, kurios informuos apie tykantį pavojų keliaujant tokiu būdu.

Taisykles parengė-Bendrasis pagalbos centras

Inicijavo -Socialinis projektas „Nebūk naivus kelyje“

Mes internete - <http://projektasnebuknaivus.intere.lt/>

FB- Socialinis projektas „Nebūk naivus kelyje“

El. paštas - nebuknaivus@gmail.com